

рущицький
Ярема Ярославович –
доктор фізико-математичних
наук, професор, завідувач
відділу реології Інституту
механіки ім. С.П. Тимошенка
НАН України

ПРО НАУКОВИЙ ШЛЯХ ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЙОВИЧА ГУЗЯ: ФАКТИ І ВІХИ ЖИТТЯ

**З нагоди присудження Золотої медалі
імені В.І. Вернадського НАН України**

Постановою Президії НАН України від 16 січня 2014 року за результатами конкурсу 2013 року академіку НАН України Олександрові Миколайовичу Гузю присуджено Золоту медаль імені В.І. Вернадського Національної академії наук України. Про життя і наукову творчість цього видатного вченого в галузі механіки деформівних тіл і механіки суцільних середовищ ідеться у цій статті.

Вступ

Починаючи розповідь про життєвий і науковий шлях Олександра Миколайовича Гузя, не можна насамперед не звернути увагу на його нерозривний зв'язок з Інститутом механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України. Більш як півстоліття тому, 21-річним студентом, Олександр Миколайович прийшов працювати в одну з найстаріших в Україні академічних установ, а починаючи з 1976 р., тобто останні 38 років, він її очолює.

Варто нагадати історію цього інституту, створеного 30 листопада 1918 р. майже одночасно із заснуванням Української академії наук. Першим його директором було затверджено Степана Прокоповича Тимошенка – всесвітньо відомого вченого-механіка, одного з організаторів і перших членів УАН. У 1997 р. Інституту механіки було присвоєно ім'я С.П. Тимошенка.

Упродовж усіх років свого існування Інститут механіки був провідним науковим центром країни. Тут працювали багато видатних учених. Інститут заслужено має у світі високу репутацію і нині успішно проводить дослідження з сучасних напрямів механіки. Провідні науковці Інституту завжди піклувалися про розвиток нових напрямів, підтримували перспективних учених, які згодом прославили установу. Досить згадати імена М.М. Боголюбова, М.М. Крилова, Ю.О. Митропольського, Г.С. Писаренка, Г.М. Савіна.

Академік НАН України
Олександр Миколайович Гузь

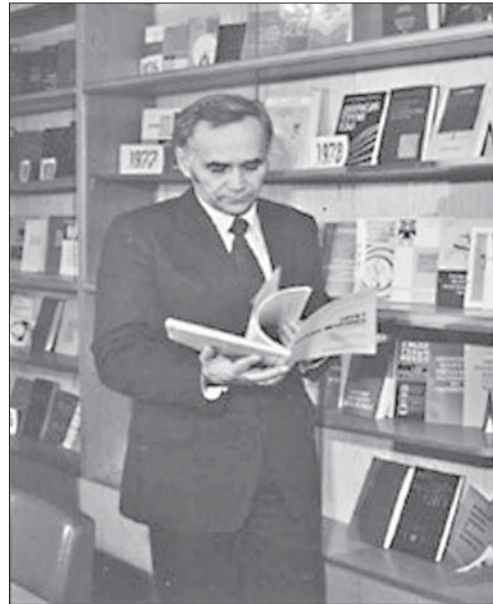
Становлення вченого

Народився Олександр Миколайович Гузь 29 січня 1939 р. у містечку Ічня Чернігівської області. Усі його предки — українці, споконвіку проживали в Ічні. Історія зберегла факт, що річка Ічня, на березі якої розташоване місто, була природною межею, де у давнину завжди зупинялися татарські війська, оскільки далі на північ простяглися густі непрохідні ліси. Тут доречно пригадати, що чернігівська земля подарувала світові ще одного видатного вченого-механіка — С.П. Тимошенка.

Отже, перші свої сімнадцять років Олександр Гузь прожив з матір'ю в Ічні, де й закінчив середню школу. Його дитинство припало на воєнне лихоліття й тяжкі післявоєнні роки. Усі відмічали, що з самого малку він був дуже здібним хлопцем.

Коли тривалий час спілкуєшся з такою обдарованою людиною, мимоволі задаєшся питанням: як можна було досягти успіху за таких, здавалося б, несприятливих обставин? Без сумніву, вирішальним фактором, так би мовити, необхідною умовою, є талант. Проте умови для його розкриття, принаймні в науці, створюють три об'єктивні чинники — стан шкільної освіти, стан університетської освіти й організація наукового життя в країні. Причому всі ці фактори зумовлені внеском багатьох поколінь, що працювали задля розвитку освіти і науки. У галузі механіки, до якої належать основні досягнення О.М. Гузя, насамперед слід знову згадати ім'я професора С.П. Тимошенка.

Російська імперія розвивала науку через зв'язки з Європою: запрошувала видатних європейських учених працювати в Росії або посилала молодих перспективних учених до Європи для подальшої освіти і наукової роботи. Саме так сформувалися особистості таких видатних учених-механіків і організаторів науки й освіти, як В.Л. Кирпичов, С.П. Тимошенко, О.М. Динник. Радянський Союз передусім спрямовував зусилля на розвиток військово-промислового комплексу, а це постійно потребувало свіжих наукових і технологічних ідей. У ті часи для кожного, хто виявляв інтерес

У бібліотеці Інституту механіки

до науки, держава створювала досить сприятливі умови. Починаючи з 50-х років у галузі механіки регулярно організовувалися наукові з'їзди, симпозиуми, конференції, школи. У цих заходах охоче брали участь як корифеї науки, так і молоді вчені. На них панував дух творчої співпраці та здорової конкуренції. Незважаючи на те, що впродовж року таких форумів зазвичай відбувалося близько десятка і проходили вони, як правило, в курортних місцях, держава фінансувала всі видатки науковців. Саме в такій творчій атмосфері розпочалося становлення О.М. Гузя як ученого.

Після закінчення школи, у 1956–1961 рр., Олександр Миколайович навчався на механіко-математичному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Навчався добре, навіть отримував спеціальну стипендію для обдарованих студентів, здобув диплом з відзнакою.

У той час директором Інституту механіки був академік АН УРСР Г.М. Савін, учень академіка О.М. Динника, який у свою чергу починав наукову діяльність у всесвітньо відомій науковій школі з механіки А. Зоммерфельда, А. Фепля і Х. Лоренца в Мюнхенському полі-

Завідувач відділу Інституту механіки
О.М. Гузь

технікумі. Саме Гурій Миколайович Савін одразу оцінив непересічну обдарованість молодого студента Олександра Гузя і заохотив його до наукової роботи. З 1959 р., ще навчаючись на 5-му курсі, О.М. Гузь почав працювати в Інституті механіки АН УРСР у відділі Г.М. Савіна, зацікавившись новим на той час напрямом механіки — концентрацією напружень в оболонках.

Уже через рік після закінчення університету (1962 р.) О.М. Гузь захищає кандидатську дисертацію на тему «Наближені розв'язки задач концентрації напружень навколо отворів у ізотропних і ортотропних оболонках». Ще через три роки (1965 р.) він здобуває докторський ступінь, захистивши дисертацію на тему «Тонкі пружні оболонки, ослаблені отворами».

Це була перша віха у творчому науковому житті Олександра Миколайовича. Факти говорять самі за себе: на той час 26-річний О.М. Гузь був наймолодшим доктором наук у Радянському Союзі. Крім того, в історії Інституту механіки це був другий випадок захисту докторської дисертації в такому молодому віці. Перший випадок пов'язаний з присудженням докторського ступеня всесвітньо відомому механіку і фізику М.М. Боголюбову, який багато років працював в інституті і саме тоді опублікував свої класичні роботи з нелінійної механіки.

Захист докторської дисертації О.М. Гузя став помітною подією в науковому житті ра-

дянських механіків. Його дисертаційну роботу схвалили багато видатних учених: професор А.І. Лур'є (Ленінград), професор Х.А. Рахматулін (Москва), професор Н.Х. Муштарі (Казань) та інші. Учена рада із захисту дисертацій, до складу якої входили найкращі київські фахівці, засвідчила факт народження нової потужної постаті в українській механіці.

Творчий розвиток

Друга віха у творчій діяльності Олександра Миколайовича Гузя пов'язана з організацією за його ініціативою в 1967 р. в Інституті механіки нового відділу динаміки і стійкості суцільних середовищ, який він очолює впродовж 47 років. Майже одразу колектив новоствореного відділу отримав цілу низку вагомих результатів у галузі механіки матеріалів і елементів конструкцій, які надалі було реалізовано в кількох монографіях. Саме ці досягнення заклали основу нової наукової школи. До речі, сьогодні наукова школа О.М. Гузя налічує 36 докторів і більш як 100 кандидатів наук.

Третьою віхою у житті Олександра Миколайовича можна вважати його затвердження на посаді директора Інституту механіки АН УРСР у 1976 р. Ця, на перший погляд, рядова біографічна довідка приховує в собі той факт, що наприкінці 70-х років інститут був найбільшою в Радянському Союзі установою в галузі механіки твердого деформівного тіла. У 1980 р. у штатному розписі інституту значилося 1400 чоловік, у тому числі 60 докторів і 150 кандидатів наук. Імовірно, інститут і нині залишається найбільшою у Європі, а може й у світі, науковою установою в галузі механіки матеріалів і елементів конструкцій.

Директорство О.М. Гузя змінило певні акценти в науковій діяльності Інституту. Зокрема, фундаментальні дослідження почали оформлювати як багатотомні монографічні видання, а прикладні роботи стали більш комплексними і виконувалися спільно із замовниками. Яскравим прикладом якості фундаментальних досліджень може слугувати 5-томна монографія «*Методы расчета оболочек*» (1980—1982) [1],

яку одразу ж було перекладено англійською мовою в США як допоміжні технічні тексти для NASA. Це видання було створено за редакцією О.М. Гузя, а перший і п'ятий томи повністю написано Олександром Миколайовичем та його учнями.

Найважливіші фундаментальні результати співробітників інституту відображено в багатотомних колективних монографіях [2–7].

Не менш успішною стала співпраця з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона. Близько 45 років тому фахівці Інституту механіки та Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона розпочали спільні роботи з розроблення і розвитку основ UNDM (*ultra-sonic nondestructive methods*) щодо визначення напружень в елементах конструкцій і матеріалах. Дослідження було організовано таким чином, що теоретичні роботи проводилися переважно в Інституті механіки за участю вчених Інституту електрозварювання, а експериментальні роботи — в Інституті електрозварювання за участю спеціалістів Інституту механіки. Було розроблено UNDM-визначення напружень у товсто- і тонкостінних елементах конструкцій та приповерхневих шарах матеріалів. Характерною особливістю досліджень стосовно елементів конструкцій є створення UNDM-визначення тривісних напружень, що містить як окремий випадок визначення дво- і одновісних напружень, тоді як більшість розробок зарубіжних науково-технічних центрів пов'язані зі створенням UNDM-визначення тільки одновісних напружень. Результати цих спільних досліджень було представлено світовому науковому співтовариству англійською і російською мовами. На основі виконаних робіт опубліковано спільні (О.М. Гузь, П.Г. Махорт — Інститут механіки; О.Й. Гуца, В.К. Лебедев — Інститут електрозварювання) монографії «Введение в акустопругость» (1977) [8], «Основы ультразвукового неразрушающего метода определения напряжений в твердых телах» (1974) [9].

Варто відзначити ще один приклад комплексних прикладних досліджень, здійснених під керівництвом О.М. Гузя. Результати його бага-

У кабінеті директора Інституту механіки О.М. Гузя

торічної співпраці з провідними вченими і конструкторами КБ «Південмаш» були частково оприлюднені в книзі «Прочность конструкций РДТТ» (1980) [10] (РДТТ — рос. *ракетные двигатели на твердом топливе*). Основний зміст книги охоплює комплекс задач про визначення напружено-деформованого стану і тримкості вузлів конструкцій, дослідження закономірностей пружнопластичного деформування конструкційних матеріалів в умовах роботи ракетних двигунів на твердому паливі та проведення експериментальних досліджень.

Іншим прикладом внеску О.М. Гузя в галузі прикладних проблем механіки є його роботи з механіки гірничих порід. Олександр Миколайович побудував загальний підхід до аналізу задач механіки в лінеаризованій постановці, що надав нові можливості теоретичного аналізу в прикладній для механіки деформівного твердого тіла сфері — механіці гірничих порід. Наслідком інтересу О.М. Гузя до проблем механіки гірничих порід і, зокрема, до одного з основних об'єктів досліджень у цій галузі — гірничих виробок було створення теорії стійкості стану рівноваги поблизу гірничих виробок. Ця точна, з погляду механіки, теорія ґрунтується на тривимірній лінеаризованій теорії стійкості деформівних тіл. Зазначимо, що до цього існували лише наближені теоретичні

Б.Є. Патон, О.М. Гузь, Ю.О. Митропольський в Інституті механіки

підходи. Крім того, слід зауважити, що під втратою стійкості в теорії розуміють початковий етап руйнування (вичерпання тривкості) і трактують його як одну з можливих причин виникнення викидів. Як відомо, викиди є надзвичайно актуальною проблемою в українській галузі видобування копалин. Отже, О.М. Гузь створив теорію стійкості гірничих виробок при малих докритичних деформаціях, основи якої докладно наведено в його монографії «*Основи теорії устойчивости горных выработок*» (1977) [11]. У цій праці значну увагу приділено загальним питанням теорії для різних моделей (пружного, пружнопластичного та в'язкопружного деформування) для випадків горизонтальних, вертикальних виробок, а також підземних порожнин.

На посаді директора Інституту механіки виявився неабиякий науково-організаційний талант О.М. Гузя. Проте, незважаючи на те, що він є відповідальним за успішну діяльність великого колективу інституту і багато уваги приділяє вирішенню організаційних питань, Олександр Миколайович — надзвичайно продуктивний учений. Перелік його наукових праць містить 63 монографії, з яких 15 — без співавторів; близько 1000 наукових публікацій, у тому числі понад 400 одноосібних. Чотирнадцять монографій О.М. Гузя були піонерськими роботами у світовій науковій літературі. Огляд його найголовніших наукових праць наведено в книзі з серії «*Classics of World Science*», оди-

надцятий том якої присвячено О.М. Гузю [12]. До речі, *Classics of World Science* — це спільний видавничий проект наукових установ Австрії, Чехії, Словаччини та України.

У написанні книг Олександр Миколайович завжди дотримується правила наукової новизни і переважно пише монографії, у яких наведено наукові результати автора. Його характерною рисою є те, що свої наукові роботи він пише власноруч. У разі спільних публікацій суттєва частина праці завжди належить О.М. Гузю, а інші — розробляються за його ініціативою і докладно обговорюються з ним. Його книги затребувані в механіці, їх часто перекладають англійською. Відомий такий факт: про переклад у США монографії «*Дифракція упругих волн в многосвязных телах*» (1972) в інституті дізналися лише через 30 років, хоча книга «*Diffraction of Elastic Waves in Multiply Connected Bodies*» побачила світ у 1973 р.

Світове визнання

За радянських часів внесок Олександра Миколайовича у розвиток науки був високо оцінений державою. Він двічі був лауреатом премії Ленінського комсомолу для молодих учених (1967, 1973). Його обрано дійсним членом АН УРСР (1978), удостоєно двох Державних премій УРСР (1979, 1988) і Державної премії СРСР (1985), кількох іменних академічних премій (1979, 1983). Вже тоді праці О.М. Гузя добре знали й закордонні фахівці.

Четверта віха в науковому житті О.М. Гузя пов'язана з міжнародною діяльністю і визнанням його досягнень світовою науковою спільнотою. Почалася вона ще в радянські часи, коли його включали в офіційні делегації механіків СРСР на найбільш престижні світові конгреси і конференції. У 1992 р. його, як механіка світового рівня, було обрано членом Європейської академії (*Academia Europaea, London*), у 1995 р. — членом Генеральної асамблеї Міжнародного союзу з теоретичної та прикладної механіки (*General Assembly of the International Union of Theoretical and Applied Mechanics, IUTAM*), у 1997 р. — постійним членом Нью-

Йоркської академії наук (*Fellow of the New York Academy of Sciences*), у 2001 р. — членом Світового інноваційного фонду (*World Innovation Foundation, London*), у 2002 р. — членом Європейської академії наук (*European Academy of Sciences, Brussels*) під час її заснування.

Крім того, О.М. Гузь був удостоєний кількох престижних міжнародних наукових нагород: медалі Блеза Паскаля — *Blaise Pascal Medal of the European Academy of Sciences* (2007), ордену фундації «Кремль» за розвиток космічної науки (2008), медалі ICCES «За досягнення впродовж життя» (2012), диплома якості та європейської золотої медалі Європейської науково-промислової палати (*Diploma di Merito con Medalia D'Oro European Scientific-Industrial Chamber*) за високу якість управління інститутом (2013).

Науковий внесок О.М. Гузя в механіку порівнянний з внесками окремих інституцій, у яких працюють багато науковців. За кількістю та якістю наукових публікацій Олександра Миколайовича можна вважати унікальним явищем не лише в українському, а й у світовому науковому співтоваристві, що європейські вчені вже давно визнали.

Вперше спостережені ефекти

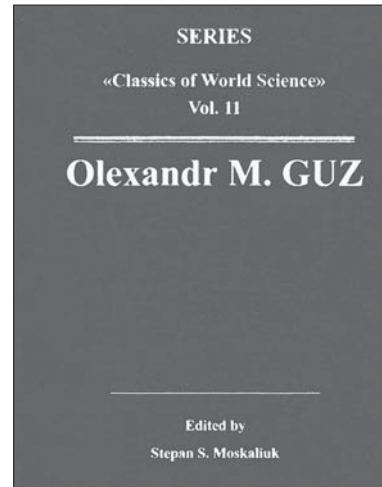
Будь-яка інформація про видатного вченого-механіка буде неповною, якщо вона не містить перелік нових механічних ефектів, уперше теоретично спостережених і прокоментованих ним. У працях О.М. Гузя та його учнів таких нових механічних ефектів настільки багато, що виникає потреба класифікувати їх за науковими напрямками механіки.

1. Концентрація напружень біля отворів:

- немонотонне збільшення концентрації напружень при зближенні отворів у багатозв'язних тілах у задачах статичної оболонки та динаміки пластин.

2. Дифракція пружних хвиль:

- існування «умовних резонансів» у пружних багатозв'язних тілах;
- існування резонансів «типу Вуда» в пружних тілах періодичної структури з отворами.

Книга про О.М. Гузя із серії «Classics of World Science»

3. Тривимірна теорія стійкості деформівних тіл:

- асимптотична точність прикладних двовимірних теорій стійкості оболонок та пластин, побудованих із застосуванням гіпотези Кірхгофа—Лява;

- стійкість або нестійкість однозв'язного пружного ізотропного тіла з пружним потенціалом довільної структури при всебічному рівномірному стиску залежно від різних граничних умов на окремих частинах граничної поверхні.

4. Поширення пружних хвиль у тілах з початковими напруженнями:

- закономірності поширення можуть бути описані тільки в рамках пружних потенціалів, які залежать від першого, другого та третього інваріантів тензора деформацій;

- у деяких випадках величини швидкостей поширення хвиль у нескінченних, напівнескінченних та обмежених тілах збільшуються при розтязі і зменшуються при стиску;

- існування для кожного шару і кожного циліндра таких значень частот, коли величини швидкостей поширення окремих мод не залежать від початкових напружень.

5. Механіка композитних матеріалів:

- у континуальному наближенні композитні матеріали з початковими напруженнями не

Найгрунтовніші монографії О.М. Гузя, які були піонерськими роботами у світі. Книги з тривимірної теорії стійкості деформівних тіл [13–15]; з локальної втрати стійкості біля гірничих виробок [11]; з поширення пружних хвиль у тілах з початковими (залишковими) напруженнями [16, 17]; з механіки нанокомпозитів [18, 19]; з динаміки стисливої в'язкої рідини [20]; з механіки руйнування матеріалів з початковими (залишковими) напруженнями [21, 22]; з руйнування при стиску композитних матеріалів [23, 24]

можна описати в рамках класичної лінійної теорії пружності;

- у випадку однонаправлених волокнистих композитів не реалізується форма втрати стійкості за спіральною кривою;

- у випадку шаруватих композитних матеріалів можуть збігатися явища поверхневої та внутрішньої нестійкості залежно від співвідношення між механічними і геометричними параметрами компонент.

6. Контактні задачі для пружних тіл з початковими напруженнями:

- існування «резонансних явищ», коли початкові напруження наближаються до величин, що відповідають поверхневій нестійкості.

7. Гідропружність кількох оболонок у рідині:

- немонотонна зміна динамічних процесів при зближенні оболонок.

8. Неруйнівні ультразвукові методи визначення напружень у твердих тілах:

- основні закономірності та ефекти у випадку двовісних напружень.

9. Механіка крихкого руйнування матеріалів з початковими напруженнями:

- для плоских та антиплоских статичних і динамічних проблем для матеріалів з пружними потенціалами довільної структури порядок особливості у вершині тріщини збігається з відповідним результатом класичної лінійної механіки крихкого руйнування;

- існування «резонансних явищ», коли початкові напруження наближаються до величин, що відповідають поверхневій нестійкості;

- існування «резонансних явищ», коли швидкість поширення тріщини наближається до величини швидкості хвиль Релея в матеріалі з початковими напруженнями.

10. Механіка руйнування при стисненні вздовж паралельних тріщин:

- початок руйнування збігається з появою поверхневої нестійкості матеріалу.

11. Динаміка твердих тіл у стисливій в'язкій рідині:

- радіаційна сила в стисливій в'язкій рідині, яка виникає внаслідок взаємодії тіла з акустичною хвилею, може бути на кілька порядків більшою за величиною від радіаційної сили в стисливій ідеальній рідині.

12. Механіка руйнування композитних матеріалів біля поверхні поділу з тріщинами:

- при стиску вздовж поверхні поділу з тріщинами початок процесу руйнування збігається з появою поверхневої нестійкості одного з матеріалів;

- при розтріскуванні поверхні поділу двох матеріалів з початковими напруженнями виникають критичні явища, коли швидкість поширення тріщини наближається до швидкості хвилі Релея для одного з матеріалів з початковими напруженнями.

Замість післямови

Сьогодні Олександр Миколайович Гузь, як і завжди, залюблений у науку, він постійно цікавиться новими напрямками розвитку механіки. Зокрема, він одним із перших виокремив наномеханіку як новий напрям у механіці, і нині Олександр Миколайович є визнаним у світі авторитетом у галузі наномеханіки композитних матеріалів. Тому можна впевнено стверджувати, що О.М. Гузь ще прислужиться своїм непересічним талантом і українській, і світовій науці.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Методы расчета оболочек: в 5 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1980—1982.
2. Механика композитных материалов и элементов конструкций: в 3 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1982—1983.
3. Пространственные задачи теории упругости и пластичности: в 6 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1984—1986.
4. Механика связанных полей в элементах конструкций: в 5 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1987—1989.
5. Неклассические проблемы механики разрушения: в 4 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1990—1994.
6. Механика композитов: в 12 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: Наук. думка, 1993—2003.
7. Advances of Mechanics (Успехи механики): в 6 т. / под общ. ред. А.Н. Гузя. — К.: А.С.К., 2005—2011.
8. Гузь А.Н., Махорт Ф.Г., Гуца О.И. Введение в акустопругость. — К.: Наук. думка, 1977. — 151 с.
9. Гузь А.Н., Махорт Ф.Г., Гуца О.И., Лебедев В.К. Основы ультразвукового неразрушающего метода определения напряжений в твердых телах. — К.: Наук. думка, 1974. — 108 с.
10. Гузь А.Н., Макаренко А.Г., Чернышенко И.С. Прочность конструкций РДТТ. — М.: Машиностроение, 1980. — 244 с.
11. Гузь А.Н. Основы теории устойчивости горных выработок. — К.: Наук. думка, 1977. — 204 с.
12. Olexander M. Guz // Classics of World Science. — V. 11. — TIMPANI, 2006. — 521 p.
13. Гузь А.Н. Устойчивость трехмерных деформируемых тел. — К.: Наук. думка, 1971. — 276 с.
14. Гузь А.Н. Устойчивость упругих тел при конечных деформациях. — К.: Наук. думка, 1973. — 270 с.
15. Гузь А.Н. Основы трехмерной теории устойчивости деформируемых тел. — К.: Вища школа, 1986. — 510 с.

16. Гузь А.Н. Упругие волны в телах с начальными напряжениями: в 2 т. — К.: Наук. думка, 1986.
17. Гузь А.Н. Волны в слое с начальными напряжениями. — К.: Наук. думка, 1976. — 104 с.
18. Гузь А.Н., Руцицкий Я.Я., Гузь И.А. Введение в механику нанокompозитов. — К.: Ин-т механики им. С.П. Тимошенко, 2010. — 398 с.
19. Guz A.N., Rushchitsky J.J. Short Introduction to Mechanics of Nanocomposites. — Rosemead: Sci. Acad. Publ., 2013. — 280 p.
20. Guz A.N. Dynamics of Compressible Viscous Fluid. — Cambridge Sci. Publ., 2009. — 428 p.
21. Гузь А.Н. Механика хрупкого разрушения материалов с начальными напряжениями. — К.: Наук. думка, 1983. — 296 с.
22. Гузь А.Н. Неклассические проблемы механики разрушения: в 4 т. — К.: Наук. думка, 1990—1992.
23. Гузь А.Н. Механика разрушения композитных материалов при сжатии. — К.: Наук. думка, 1990. — 630 с.
24. Гузь А.Н. Основы механики разрушения композитов при сжатии: в 2 т. — К.: Наук. думка, 2008.

Я.Я. Руцицкий

Институт механики им. С.П. Тимошенко НАН Украины
ул. Нестерова, 3, Киев, 03057, Украина

О НАУЧНОМ ПУТИ АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА ГУЗЯ:
ФАКТЫ И ВЕХИ ЖИЗНИ

Постановлением Президиума НАН Украины от 16 января 2014 г. по результатам конкурса 2013 года академику НАН Украины Александру Николаевичу Гузю присуждена Золотая медаль имени В.И. Вернадского Национальной академии наук Украины. О жизни и научном творчестве этого выдающегося ученого в области механики деформируемых тел и механики сплошных сред рассказывается в этой статье.

J.J. Rushchitsky

S.P. Timoshenko Institute of Mechanics of NAS of Ukraine
3 Nesterov St., Kyiv, 03057, Ukraine

ON THE SCIENTIFIC WAY OF ALEXANDER NIKOLAYEVICH GUZ:
FACTS AND MILE-STONES OF LIFE

By the decree of the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine of January 16, 2014, basing on the results of the competition in 2013, Academician of NAS of Ukraine Alexander Nikolayevich Guz is awarded the Vernadsky Gold Medal of the National Academy of Sciences of Ukraine. This article deals with the life and scientific work of this outstanding scientist in the field of solid mechanics and continuum mechanics.